Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2107827
Steller: mr J.F. (Jan) Hoek
E-mail: j.hoek@hoorn.nl

Team: GRF
griffier: M. van der Horst
Portefeuillehouder: burgemeester J. Nieuwenburg (burgerinitiatief)
Portefeuillehouder: D. Bennis (inhoudelijk)

Onderwerp
Voortgang burgerinitiatiefvoorstel 'Groene toekomst Julianapark'

Agendering
Meningvormend in de Algemene Raadscommissie

Bijlagen

1	Initiatiefvoorstel 'Groene toekomst Julianapark' d.d. 24 mei 2023
2	Raadsbesluit d.d. 15-06-2023
3	Raadsbrief d.d. 11 december 2023 (zaaknr. *2101930, collegeadvies*)
4	Brief indieners d.d. 3 december over voortgang
5	Pamflet Groen Julianapark 2023
6	Motie raad Hoorn d.d. 7 maart 2017 opstellen groenvisie
7	Groenvisie 2019-2029 d.d. 3 juni 2019

Vragen aan de raadscommissie voor de meningvormende bespreking zijn:

- Vraag 1:
  Wat vindt u van het ingediende burgerinitiatief en de collegereactie?

Het burgerinitiatief luidde:
De gemeenteraad wordt met dit burgerinitiatiefvoorstel gevraagd om de inwoners duidelijkheid te geven over de toekomst van het Julianapark. Het gaat in ieder geval om:
1e De passende verhouding in het ruimtegebruik tussen recreatie, recreatieve voorzieningen en (ecologisch) groen in het Julianapark; en
2e De passende vormen van (dag)recreatie, rekening houdend met de biodiversiteit, voor het Julianapark.

Om heldere keuzes te kunnen maken in de inrichting en het gebruik van het Julianapark stellen ondergetekende en ondersteuners de raad voor:
1. Het huidige gebruik van het Julianapark en de mogelijkheden van meervoudig ruimtegebruik in kaart te brengen en dit zorgvuldig te overwegen;
2. De uitgangspunten van de Groenvisie en het belang van de biodiversiteit hierin mee te nemen;
3. Inwoners en belanghebbenden hierbij te betrekken;
4. De resultaten in het eerste kwartaal van 2024 voor te leggen aan de raad;
5. Tot hierover een besluit is genomen geen onomkeerbare en mogelijk voor het groen schadelijke veranderingen aan te brengen in het Julianapark.

- Vraag 2:
  Lange termijn opties.

  Wil de raad schuiven met bestaande prioriteiten en een visiediscussie over een evenwichtig gebruik van het Julianapark in gang zetten?
  Of wil de raad dit niet nu besluiten maar later, bijvoorbeeld in een volgende bestuursperiode zoals het college aangeeft, op de agenda terug te laten komen?

(De vorm waarin een visietraject wordt ingevuld moet later worden vastgesteld. Let wel: deze optie is financieel en qua capaciteit op dit moment niet haalbaar en als de raad dit zou willen dan betekent dit iets voor andere prioriteiten en/of het financiële herstelplan bij de Kadernota 2024!)

- Vraag 3:
  Korte termijn opties.

  Zijn er nog andere opties die de raad wil overwegen? Wat vindt u van een nadere samenwerking en communicatie bij het gebruik van het park, zoals het voorstel om een begeleidingsgroep van gebruikers op te starten?
  Deze groep kan een platform gaan vormen waarmee nieuwe initiatieven of ideeën ingebracht en besproken kunnen worden. Steunt de raad dit voorstel?

  Hoe zit het met andere mogelijke korte termijn maatregelen zoals die ook door de initiatiefnemers zijn genoemd?
  - passende verhouding tussen recreatieve voorzieningen, recreatie en groen plus de passende vorm van dagrecreate i.c.m. met biodiversiteit,
  - tegengaan van overlast,
  - betere communicatie rondom (grote) evenementen,

- Vraag 4:
  Wat wilt u verder nog meegeven bijvoorbeeld over hoe nu verder?

Samenvatting
Er is door de raad verzocht om een meningvormende bespreking over wat de opties zijn m.b.t. het burgerinitiatiefvoorstel 'Groene toekomst Julianapark'. Dit voorstel komt tegemoet aan die afspraak.
Bij de voorbereiding van de vragen die meningvormend aan de commissie worden voorgelegd, is een gesprek geweest met twee vertegenwoordigers van de initiatiefnemers. Hun input is verwerkt in de vragen.

Voor de indieners van het burgerinitiatief, staat de vraag voorop: wanneer is het genoeg?
Het Julianapark kent volgens hen een duidelijk herkenbare waarde als 'recreatiepark' en een huidig gebruik als 'dagrecreatie'. Maar er is niet uitgewerkt tot hoever deze invulling van recreatie mag of zal gaan. Dit en het steeds intensiever wordende gebruik, zorgt voor vragen en acties bij inwoners, geeft men aan. Discussie kan gaan over het behoud van de groene kwaliteit en de biodiversiteit, en over welke activiteiten wel of niet (of in welke mate) zijn toegestaan.

Na de discussie is het goed om aan te geven hoe we verder gaan met het burgerinitiatief.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
Er is in mei 2023 een burgerinitiatief ingediend bij de gemeenteraad van Hoorn. Het initiatief werd ondersteund met ruim 170 handtekeningen en door de petitie 'Kies voor een groen Julianapark' (https://julianaparkgroen.petities.nl).
Aan alle voorwaarden is voldaan, zodat het verzoek geldig ingediend is. De gemeenteraad heeft eerst nadere inhoudelijke adviezen van het college gevraagd omdat er bestaande kaders golden voor andere stadsparken al in de planning stonden. Dit advies is inmiddels gegeven (bijlage #3).
Het besluit dat nu genomen moet worden door de raad, met de vraag van de indieners in het achterhoofd, is hoe het initiatief nu het beste behandeld kan worden en welk proces moet worden gevolgd.

GEMEENTE HOORN

Belang
Het Julianapark is een wijk overstijgende voorziening maar heeft ook veel raakvlakken met de wijken Binnenstad en Venenlaankwartier. Belanghebbenden uit die wijken hebben zich verenigd en streven naar een gezamenlijke visie op het toekomstige gebruik van het Julianapark. Ook willen zij aandacht van de politiek voor de nadelige effecten van het toegenomen gebruik van het Julianapark. Indieners van het initiatief vinden dat zij te vaak worden verrast met door evenementen of ontwikkelingen met grote impact op hun leefomgeving en het park als geheel.

Andere gebruikers hebben zich ook verenigd, onder meer is een initiatief van skaters gehonoreerd door de raad in het kader van de initiatievenmarkt. Hiervoor is onder een besluit genomen om een geschikte locatie aan te wijzen als skatebaan, en tegelijkertijd op de huidige locatie meer groen terug te brengen ter compensatie (besluit 26 september 2023).

Centrale vraag
Is de raad het eens met de constatering van de indieners van het initiatief dat het park te intensief gebruikt wordt en dat er maatregelen en betere afspraken en communicatie nodig zijn? En als gevolg daarvan: op welke wijze wil de raad verder met het burgerinitiatief Julianapark, mede gezien de andere prioriteiten t.a.v. parken die in de begroting genoemd worden?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat
Een groen Julianapark, met mogelijkheden voor diverse vormen van (samen)gebruik, maar wel in overeenstemming met de doelstelling dat er een recreatieve functie vooralsnog leidend is.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie
Het burgerinitiatief heeft mede tot doel het versterken van de duurzaamheid in de vorm van behoud en versterking van biodiversiteit en groen in het Julianapark.

4. Kaders
Er is een aantal besluiten genomen m.b.t. het Julianapark waaruit kaders kunnen worden gedestilleerd. Onder meer in het verlengde van de Groenvisie zijn diverse voornemens als prioriteit in cylcusdocumenten opgenomen. Hieronder staat een verkort overzicht van kaders uit vastgestelde documenten:

Visie Koers voor de Kust / Waterfront (2013-2025)
Doelen Julianapark:
• Aantrekkelijk openbaar stadspark;
• Realisatie ruimte voor horeca, aanlegplekken, botenverhuur, recreatiemogelijkheden en evenementen voor jong en oud;
• Verbeteren inrichting van het park en oever met aantrekkelijke routes voor wandelaar en fietser;
• Programmering events nabij Schelpenstrand; inzetten social media.
Het doel was om de kwaliteit van het Julianapark als stadspark met behulp van partners uit te voeren. De inrichting van het park is niet aangepakt door het ontbreken van budget, capaciteit en prioriteit.

Groenvisie 2019-2029 d.d. 3 juni 2019
Over het Julianapark wordt het volgende gemeld in de Groenvisie zoals die door de gemeenteraad in het kader van Bestuurlijke vernieuwing en het bestuursakkoord 2018-2022 in samenspraak met de stad is ingevuld en vastgesteld:
"Niet alle parken hebben op dit moment een specifieke waarde of functie. MAK-Blokweer (natuur), Dwaalpark (sport) en het Julianapark (recreatie) hebben al wel een duidelijke en herkenbare waarde. Er worden heldere keuzes gemaakt over het gewenste gebruik, de inrichting en het beheer. Dit wordt ingevuld met passende voorzieningen. Hierdoor krijgt ander (ongewenst) gebruik minder gelegenheid. Waar mogelijk wordt biodiversiteit versterkt en eetbaar groen en natuurlijk spelen toegevoegd. Het zou goed zijn om te onderzoeken of er een park met identiteit toegevoegd kan worden aan Bangert en Oosterpolder omdat die wijk nog weinig groene identiteit heeft."

Programmabegroting 2024:
Blz. 5 *"In 2024 leggen we het nieuwe skatepark aan in het Julianapark. We leveren beleid op voor sport en bewegen in de openbare ruimte en starten met het opstellen van nieuw beleid voor gemeentelijke sportparken en onderzoeken de beste vorm van toekomstige exploitatie. We hopen komend jaar aan de slag te kunnen met de revitalisatie van het sportpark Risdam-Noord."*

Programmabegroting 2024:
Blz. 6 *"In de Groenvisie hebben we het bevorderen van biodiversiteit integraal meegenomen. Zie ook cultuur, recreatie en sport. Onder biodiversiteit verstaan we alle soorten leven die we in onze gemeente hebben. Naast de verscheidenheid aan soorten omvat biodiversiteit ook verschillende leefgebieden waar die soorten voorkomen. Voorbeelden zijn parken, bermen, vijvers en watergangen."*

Programmabegroting 2024:
Prioriteit Blz. 8 "*Opknappen wijkpark Risdam-Noord We gaan door met de voorbereidingen en de participatie rond het wijkpark. Doel is om in 2024 te starten met de uitvoering.*"

Programmabegroting 2024:
Prioriteit Blz. 8 "*Aanleggen nieuw wijkpark Bangert en Oosterpolder. Vanaf 2022 is gestart met de aanleg van het oostelijk deel van het nieuwe wijkpark. Voor het andere deel van het park moet een nieuw plan uitgewerkt worden. -In ontwikkeling.*"

Besluit gemeenteraad locatie en budget skatebaan 26 september 2023:
Amendement aangenomen:
"De huidige locatie van het skatepark om te vormen naar groen.
Het college te verzoeken om te onderzoeken hoe er extra groen kan worden toegevoegd in het Julianapark ter compensatie van het verdwenen groen, en de raad voor het einde van het tweede kwartaal van 2024 te informeren over de voortgang."

De brief van het college aan de raad haalt ook andere kaders, en de prioritering aan zoals die momenteel geldt:
de gemeente Hoorn kenmerkt zich door een bijzondere blauw-groene omgeving, met singels en ligging aan de haven en het Markermeer, het Julianapark, etc. Het college ziet mogelijkheden om gesprekken over de toekomst van het park te starten. Maar ziet geen directe aanleiding -op korte termijn- voor een visietraject, mogelijk wel in een volgende bestuursperiode.
Het college wijst op bestaande prioriteiten: specifiek het opwaarderen van het park Risdam-Noord, de aanleg van het wijkpark in de Bangert en Oosterpolder en het nieuwe stadsstrand inclusief recreatiegebied.
Het college wijst er verder nog op dat nieuwe prioriteiten ten koste zullen gaan van eerdere. Of er zal extra geld vrijgemaakt moeten worden.

5. Argumenten

Belangrijke argumenten worden al vermeld in de diverse adviezen, zowel van de omwonenden zowel als van het college, en eerdere gemeenteraden.

De dragende functie van het Julianapark is recreatie. Zie bijvoorbeeld de visie Koers voor de kust (Waterfront). Binnen deze kaders kunnen al voldoende keuzes gemaakt worden belangen zoals biodiversiteit of de groenfunctie van het park de doorslag geven.
Een integrale weging van de verschillende belangen en functies van het park is binnen bestaande kaders op die gronden al mogelijk, daarvoor hoeven geen nieuwe visiedocumenten ontwikkeld te worden.

Zijn hier mogelijk nog aanvullend problemen die spelen hierbij? Bij andere initiatieven die de afgelopen jaren voorbij kwamen (ook genoemd in het burgerinitiatief) is volgens het college op te maken dat de groenfunctie van het Julianapark altijd nadrukkelijk wordt meegenomen in de integrale weging of zaken toegestaan mogen worden. En dat deze functie hierbij ook doorslaggevend is.

Een nieuwe visie voorkomt niet dat er nieuwe initiatieven voor het Julianapark kunnen worden bedacht en ingediend bij de gemeente. Elk nieuw initiatief wordt aan de kaders getoetst, met respect voor de groene en recreatieve functie. Conclusie kan momenteel dan ook zijn: er zijn geen grote knelpunten die maken dat op dit moment brede belangenafweging *niet* mogelijk is bij het gedeelde ruimtegebruik binnen het Julianapark. Het Julianapark is breed van belang, voor sportieve en 'belevings-' of 'leasure'-zaken.

Analyse van het college is dat de noodzaak om het volledige gebruik in kaart te brengen en met vormen van burgerparticipatie opnieuw en met voorrang vorm te gaan geven, niet nodig is.

Andere prioriteiten die al vermeld staan: opwaarderen van het park Risdam-Noord, de aanleg van het wijkpark in de Bangert en Oosterpolder en de aanleg van het nieuwe stadsstrand (inclusief recreatiegebied), zijn op dit moment dringender.

Op *langere termijn* kan wel perspectief worden geboden voor omwonenden en gebruikers. Andere mogelijkheden liggen op het gebied van het gesprek aangaan over -minder ingrijpende- maatregelen, zoals compensatie van groen dat verdwijnt (conform het raadsbesluit van 26 september 2023). Of ander laaghangende fruit dat relatief makkelijk kan worden omgezet in acties.

Welke actuele 'vraagstukken' kunnen nog invloed hebben op maatregelen of visietrajecten?
Het college vermeldt vier actuele vraagstukken t.a.v. het Julianapark:
- eventuele uitbreiding van het terrein voor het evenement Outdoor Stereo;
- eventuele horeca-uitbreiding van bedrijf Slijs;
- de invulling van het huidige skatepark na verplaatsing;
- het besluit van de raad over de verplaatsing van het skatepark om te onderzoeken hoe er extra groen kan worden toegevoegd in het Julianapark ter compensatie van het verdwenen groen (en de raad voor het einde van het tweede kwartaal van 2024 te informeren over de voortgang).

Conclusie van het college:
Het college ziet geen grote problemen met de bestaande kaders en het toetsen van initiatieven hieraan. En er liggen nu geen omvangrijke(re) vraagstukken voor, die een aparte visie voor het Julianapark eisen.

Welke politieke keuzes liggen dan nog voor?
De raad kan uiteraard altijd een besluit nemen om toch in te stemmen met het burgerinitiatief, zonder dat ten koste van bovengenoemde prioriteiten. Dat betekent wel dat elders in andere domeinen geld moet worden gealloceerd voor financiële dekking en capaciteit. Dergelijke afwegingen kunnen besproken worden normalerwijze in juni 2024 bij de Kadernota 2024, in gezamenlijke afweging. Het zou ook kunnen leiden tot een grotere opgave binnen het herstelplan.

Betere communicatie met gebruikers en andere belanghebbenden.
Er lijkt meerwaarde in betere gesprekken met belanghebbenden over het (samen) gebruik van het Julianapark. Het college ziet ook een duidelijke meerwaarde om op termijn met elkaar en de stad in gesprek te gaan over de toekomst van het Julianapark. Het advies van het college neigt in de richting van een volgende bestuursperiode.

In het voorstel wordt nu de vraag gesteld, of gesprekken met gebruikers en belanghebbenden breder kunnen worden opgestart.

Waardevolle inbreng
Het college adviseert om op dit moment geen visietraject voor het Julianapark te starten, maar ziet wel aanknopingspunten en kansen voor versterking van de samenwerking met en betrokkenheid van bewoners en belanghebbenden rond het Julianapark. Het burgerinitiatief wordt gezien als een duidelijk verzoek om hen nadrukkelijker te betrekken bij ontwikkelingen in en rond het park.

Het college doet ook een voorstel:
Het voorstel is om een gevarieerde groep van gebruikers (vrienden) van het Julianapark te vragen om doorlopend met het college mee te denken over ontwikkelingen in het park.
Doel: bij toekomstige grote ruimtelijke ontwikkelingen, legt het college een besluit voor aan de raad en gaan ze met de inwoners in gesprek.

Bijvoorbeeld als één van de bestaande voorzieningen verdwijnt of kleiner wordt, of als er een nieuwe grote voorziening bij zou komen. Het college gaat ook graag met hen in gesprek om te kijken op welke manier we de komende periode samen op kunnen trekken bij nieuwe ontwikkelingen.

Eindadvies college
Kort samengevat adviseert het college van B en W uw raad om niet in te stemmen met het verzoek in het burgerinitiatief.

Opties die voor de hand liggen om te bespreken:
- Een begeleidings- of meedenkgroep instellen. Dit houdt in: een gevarieerde groep van gebruikers van het Julianapark te vragen om doorlopend met het college mee te denken over ontwikkelingen in het park.
- Korte termijn conserverende maatregelen m.b.t het groen realiseren, afspraken maken hierover.
- Tegengaan van overlast situaties, en kijken naar het evenementenbeleid in relatie tot het Park.
- Beter communicatie met en aan gebruikers en belanghebbenden bij (grote) evenementen en ontwikkelingen.
- Lange termijn: in een nieuwe bestuursperiode toewerken naar een visie op samengebruik, en toekomstig gebruik door verschillende belangengroepen.
- Aanpak van overlast situaties breed, en problemen met (te) intensief gebruik, verkeer, druggebruik, etc.

Kijk breder naar initiatieven of ontwikkelingen die (meer) beslag (gaan) leggen op het Park om te voorkomen dat belangen van groepen gebruikers worden vergeten of ondersneeuwen.
- Betrek gebruikers en belanghebbenden breed, zij zijn de ervaringsdeskundigen.
- Zijn er nog andere politieke keuzes te maken?
- Overige initiatieven/ideeën?

6. Maatschappelijk draagvlak
Maatschappelijk draagvlak in de aanloop naar dit meningvormend voorstel is ondervangen door een voorgesprek met de initiatiefnemers. Verder zou dit draagvlak en de diverse belangengroepen in een procesbeschrijving nader moeten worden ingevuld of in kaart gebracht.
Als gekozen wordt voor instelling van een meedenkgroep/begeleidingsgroep Julianapark door het college, is het draagvlak een belangrijke voorwaarde voor die werkwijze.

7. Financiële consequenties
Afhankelijk van de keuzes op dit moment, kunnen er in het stadium van de begeleidingsgroep, als er ideeën of maatregelen worden geopperd financiële effecten optreden.
Nadere afweging hiervan gebeurt bij -b.v.- de Kadernota 2024 of de begroting 2025. Dan wel aan de hand van bestaande budgetten.

GEMEENTE HOORN

8. Communicatie

De initiatiefnemers worden uitgenodigd voor de behandeling in de commissie. Naderhand vindt de gebruikelijke communicatie vanuit de raad plaats.

9. Realisatie

Nader te bepalen n.a.v. de debatten en het navolgende traject.

het presidium van de gemeenteraad van Hoorn,

de griffier, de voorzitter van de gemeenteraad